

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4027/23
10.7.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Миленије Петричевић и Јасне Лозук, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Жељко Комазец, адвокат из Београда, Маршала Бирјузова 32/1/3, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Јелена Нешовановић, адвокат из Београда, Ђуре Јакшића 4, ради дуга, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 4234/21 од 18.5.2023. године, у седници већа одржаној дана 10.7.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба туженог изјављена против ставова другог и четвртог изреке пресуде Другог основног суда у Београду П 4234/21 од 18.5.2023. године, као недозвољена.

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 4234/21 од 18.5.2023. године у ставовима првом и трећем изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу петом изреке пресуде Другог основног суда у Београду П 4234/21 од 18.5.2023. године, тако што **СЕ ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ББ из ..., да тужилци АА из ..., на име трошкова поступка, исплати износ од 250.535,22 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужилце, па је обавезан тужени да јој исплати на име главног дуга износ од 2.550,06 евра, са каматом по Закону о затезној камати, почев од 1.6.2019. године, па до исплате,

све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле у делу за износ главног дуга преко досуђеног ставом првим изреке до тражених 2.550,24 евра, односно за износ од 0,18 евра, са каматом по Закону о затезној камати, почев од 1.6.2019. године, па до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле, па је обавезан тужени да јој исплати на име доспеле законске затезне камате обрачунате до дана 31.5.2019. године, износ од 3.054,00 евра, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле у делу за износ обрачунате законске затезне камате преко досуђеног ставом трећим изреке до траженог износа од 3.054,07 евра, односно за износ од 0,07 евра, као неоснован. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужили на име трошкова парничног поступка исплати износ од 363.300,00 динара.

Против наведене пресуде, тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у целисти, из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. Закона о парничном поступку. Жалбене разлоге је образложио и жалбени предлог изнео.

У поступку претходног испитивања жалбе Апелациони суд је утврдио да је жалба туженог у односу на став други и четврти изреке побијане пресуде недозвољена, с обзиром на то да је тужени у том делу успео у поступку, па нема правни интерес за изјављивање жалбе, те је исту одбацио и одлучио као у првом ставу изреке применом одредбе члана 378. став 3. у вези члана 401. тачка 1. Закона о парничном поступку.

Испитујући првостепену пресуду у смислу члана 386. Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС” бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог неоснована.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 20.10.2010. године тужиле је позајмила туженом новчани износ од 20.000 евра, са роком враћања до 1.6.2011. године, уз уговорену камату у висини од 1 % месечно од вредности позајмљених средстава. О наведеном тужени је 21.20.2010. године сачинио признаницу коју су парничне странке потписале. Тужени је тужили до 21.12.2011. године на име уговорене камате исплатио износ од 2.900 евра, након чега више није било уплата, о чему је тужиле водила писану евиденцију, према којој је наведени девизни износ тужени исплаћивао у периоду од 27.10.2010. године до 21.12.2011. године појединачним исплатама од 200 евра. Исплате су вршене од стране туженог и његове супруге, сведока ВВ, као и раднице, запослене у ... коју је држао тужени, сведока ГГ, а у име и рачун тужиле исту су примали њен супруг и ћерка, сведоци ДД и ЂЂ. Због немогућности да тужени врати позајмљени износ тужили, на сагласност парничних странака продужаван је рок враћања до 1.10.2011. године, затим до 30.4.2012. године па до 1.9.2012. године, након чега рок више није продужаван писаним путем, али је једном приликом у телефонском контакту тужиле рекла туженом да је последњи рок за враћање новца 1.6.2014. године. О наведеним споразумима о продужењу рока, тужени је сачињавао појединачну писану изјаву о новчаним позајмицама, коју су парничне странке потписале (од 15.6.2011.

године, 22.11.2011. године и 20.6.2012. године). Тужени је на име главног дуга 11.6.2015. године тужилји исплатио износ од 5.000 евра, а 4.6.2016. године 10.000 евра, о чему су сачинили признанице.

Из допунског налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке Миланка Ковачевића од 28.7.2022. године произлази да је потраживање тужилје на дан доспећа (1.6.2014. године) износило 17.550,24 евра, и то главни дуг у износу од 17.550,06 евра и затезна камата од 0,18 евра. На дан вештачења (31.5.2019. године) укупан дуг туженог износи 5.604,06 евра или 661.037,62 динара, који чине главни дуг од 2.550,06 евра и затезна камата од 3.054,00 евра. За период од 20.10.2010. године до 1.6.2014. године, на главни дуг обрачуната је каматна стопа предвиђена одредбом члана 399. ЗОО, а од 2.6.2014. године до 31.5.2019. године законска затезна камата на износ главног дуга прописана одредбом члана 4. Закона о затезној камати.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилном применом одредбе члана 557. Закона о облигационим односима-ЗОО и члана 223, у вези са чланом 8. ЗПП оценио да је тужбени захтев основан налазећи да је тужени од тужилје позајмио износ од 20.000 евра, од чега износ од 2.550,06 евра није вратио тужилји, те је ставом првим изреке обавезан да тужилји исплати динарску противвредност наведеног девизног износа по средњем курсу НБС на дан исплате, са законском затезном каматом почев од 1.6.2019. године, док је ставом трећим изреке обавезан да за период доцње (од дана доспелости 1.6.2014. године до дана вештачења 31.5.2016. године), исплати износ камате на главни дуг у висини од 3.054 евра, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, све сходно одредби чл. 324. и 277. ЗОО, а у вези са чланом 4. Закона о затезној камати. Приликом одлучивања, полазећи од писане евиденције о исплатама на име камате коју је сачинила тужилја, а коју су потписали тужени и сведоци, правилно је првостепени суд закључио да је тужени на име камате тужилји исплатио износ од 2.900 евра, а не износ 8.900 евра како је тврдио наводећи да је исплату вршио до лета 2014. године, с обзиром на то да за исто није доставио доказе. Због тога је побијана пресуда потврђена у ставовима првом и трећем изреке, а жалба туженог одбијена као неоснована.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано, правилном оценом изведених доказа у смислу члана 8. ЗПП. Наводима у жалби туженог правилност утврђеног чињеничног стања није доведена у сумњу, а у истој нису истицане нове чињенице нити предлагани нови докази у смислу члана 372. ЗПП.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев као основан. За своју одлуку навео је јасне, довољне и аргументоване разлоге које као правилне прихвата и овај суд као другостепени.

Жалбом тужени неосновано напада резултате доказног поступка покушавајући да кроз изнете тврдње доведе у сумњу правилност закључка првостепеног суда о битним чињеничним питањима спорног односа, указујући да је првостепени суд неоправдано поверовао исказима сведока на страни тужилје и занемарио исказ сведока ЕЕ и наводе да су уплате на име камате вршене тужилји и током 2013. године, односно до лета 2014. године. Одредбом члана 8. ЗПП установљено је начело слободне оцене

доказа које подразумева одсуство законом утврђених правила у избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази која препушта суду, према специфичностима конкретног случаја, да слободно, без формалних ограничења, савесно и брижљиво оцени изведене доказе и формира своје уверење о доказаним, односно недоказаним чињеницама. Правилној оцени исказа странака и сведока, као и уосталом сваког доказа, претходи пре свега потпуна анализа садржине исказа у контексту оних чињеница које су суду потребне као релевантне за доношење одлуке. Првостепени суд је сваки доказ посебно и потом све доказе заједно ценио у складу са правилима логичког закључивања и оним што је животно прихватљиво, вршећи садржајну анализу и оцену сваког доказа засебно и у узајамној вези са другим доказима, па је закључак о изнетим наводима извео ценећи садржину признанице и изјава о новчаним позајмицама, које садрже потписе парничних странака, као и исказа сведока, из којих је утврђено да су се странке споразумеле да тужени плаћа 1% вредности позајмљених средстава, који износ од стране туженог је исплаћиван до краја 2011. године, при чему је приликом таквог закључивања од значаја била и писана евиденција о исплатама рата на име камате, коју је водила тужила, потписана од стране туженог и сведока. Овај суд нема основа да сумња у утврђено чињенично стање на коме је заснована побијана пресуда, јер је првостепени суд у образложењу своје одлуке навео разлоге којима је на јасан начин објаснио како је текао доказни поступак, који су докази изведени и како су утврђене чињенице битне за одлучивање о тужбеном захтеву. С тим у вези, наводи жалбе којима тужени указује да је исплата на име камате вршена до лета 2014. године и да је на име камате исплатио износ од 8.900 евра, не доводе у сумњу чињеничноправни закључак на коме је побијана пресуда заснована и без значаја су на доношење другачије одлуке. Ово стога јер је целокупан пословни однос парничних странака у погледу позајмице од 20.000 евра, продужавања рока за повраћај, динамике плаћања рата и камате, пратила евиденција у писаном облику, чију садржину су парничне странке својим потписом потврђивале. Код таквог стања ствари, основано се могло очекивати од туженог, да евентуалне исплате на име камате које је чинио након 2011. године, па до лета 2014. године како он тврди, буду праћене и осигуране такође писаном евиденцијом у виду признаницама, а што је у конкретном случају изостало. Ово посебно имајући у виду и чињеницу да су две исплате на име главног дуга које је тужени учинио јуна 2015. и 2016. године забележене у писаном облику у виду признаница, са његовим потписом. Такође, тужени у жалби није пружио нове доказе, није истакао нове чињенице, нити изнео наводе којима се доводи у сумњу веродостојност и садржина доказа које је првостепени суд прихватио и на основу њих утврдио чињенично стање на коме је засновао своју одлуку. Следом наведеног, првостепени суд је правилном оценом садржине признаница и изјава о новчаној позајмици, писаној евиденцији тужиле, доводећи их у везу са исказима сведока, правилно утврдио чињенично стање, а супротни жалбени наводи којима се заправо указује да је у првостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП, нису основани.

Супротно жалбеним наводима, правилно је првостепени суд утврдио висину тужилиног потраживања полазећи од писане евиденције коју је тужила водила за период до 21.12.2011. године. Ово због тога што је правилном оценом изведених доказа утврђено да се у њој наведени подаци могу прихватити као доказ о висини износа које је тужила примила од туженог, односно плаћања која је тужени учинио тужили на име испуњења своје обавезе плаћања камате по основу позајмице од 21.10.2010. године.

Иако је у питању једнострано сачињена приватна исправа, њену садржину тужени није оспорио, па тачност онога што се у њој наводи није било потребно доказивати другим доказним средствима, посебно и због тога што тужени истинитост података овако наведених у вођеној евиденцији није довео у сумњу достављањем доказа за своје наводе да је исплату вршио и након 21.12.2011. године, односно да је то наставио да чини до лета 2014. године. Стога, околност да је тужила поднела тужбу тек 7.12.2015. године, након четири године од последње учињене исплате на име камате према наведеној евиденцији, није од утицаја на правилност ожалбене пресуде.

Приликом одлучивања о основаности жалбе туженог, односно законитости и правилности првостепене пресуде, другостепени суд је ценио и остале жалбене наводе, али их, сагласно члану 396. став 1. ЗПП, није посебно образлагао, јер не могу довести до другачије одлуке у овој парници.

Међутим, основано се жалбом туженог оспорава одлука о трошковима поступка, која је садржана у ставу петом изреке ожалбене пресуде. Наиме, тужила је у спору делимично успела, због чега јој трошкови поступка припадају сразмерно успеху у спору. Првостепени суд је правилно одмерио трошкове поступка које је тужила имала на име ангажовања пуномоћника адвоката, увећано за трошкове вештачења, правилном применом чл. 150, 153. и 154. ЗПП. Међутим, тужили припада трошак судске таксе на тужбу и пресуду, али у износу од по 17.017,61 динара, односно сразмерно успеху у спору (према коначно опредељеном захтеву од 20.12.2022. године у динарској противвредности на тај дан), а не према вредности предмета спора из тужбе, како је то погрешно закључио првостепени суд. Зато је решење садржано у ставу петом изреке ожалбене пресуде преиначено обавезивањем туженог да тужили на име трошкова поступка исплати износ од 250.535,22 динара.

Из наведених разлога, применом чл. 390, 401. тачка 3. ЗПП, одлучено је као у ставовима другом и трећем изреке.

**Председник већа – судија
Снежана Живковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**